

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

6. Cur aquæ terram non obruant?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

sum humorem. Quæ sententia, si de nebula & nube intelligatur, cogitandum est, terram initio factam fuisse,

Non alia longè ratione, ac sæpe videmus,

Aurea cùm primùm gemmantæ rore per herbas

Matutina rubent radiati lumina solis,

Exhalantque lacu nebulam, fluviique perennes:

Ipsa quoque interdum tellus fumare videtur.

Omnia quæ sursum cùm conciliantur in alto,

Corpore concreto subtexunt nubila calum,

Lucret. lib. 5

Verùm hæc opinio abijt à ventorum proprietate. Etsi enim vapor, & nebula, vt nubes re ipsa sint aquæ, ob tenuitatem tamen suam, non solent aquæ nomine vocari. Quando ergo dictum est: *Congregentur aquæ*, eiusmodi aquæ congregatæ sunt, vt earum congregationes, non vapores, non nebula, non nubes, sed *maria* appellarentur. His aquis prius non nebula vera, sed velut nebula aut nube circumfusa, terra tegebatur. Quare, vt mundi Machinator terram aquis liberatam, hominibus ad habitandum præpararet, terram, quæ sub aquis circumquaque æqualis erat, omnipotenti virtute sua reddidit inæqualem, eiusque & exteriorem figuram immutauit, & viscera grandibus lacunis interruptit. Itaque

Sidebant campi, crescebant montibus altis

Ascensus: neque enim poterant subsidere saxa,

Nec pariter tantundem omnes succumbere partes.

VI.

Gen. 1. 9.

Lucret. loc. cit.

Seu, vt facer vates psallit: *Ascendunt montes, & descendunt campi in locum, quem fundasti eis.* Quemadmodum ergo, ante tertium creationis diem, terra erat adobruta aquis, & *abyssus sicut vestimentum amictus eius, super montes stabant aquæ* (adeo multæ atque altæ erant) ita *ab increpatione tua fugient* (aquæ) ait idem vates, *à voce tonitruui tui formidabunt.* Vox tonitruui, hoc est, potentissima erat: *Congregentur aquæ, quæ sub calo sunt, in vnum locum, & appareat arida.* Hac voce dirupta est terra, & immensas quasdam effecit, tum intra, tum extra se, cavitates, aggeresque, jecit; vt & moles essent fluctibus oppositæ, & fossæ, ac profundiores aluei, in quibus aquæ prius, per oranem terræ superficiem vndiq; æqualiter diffusæ, tanquam in vasis amplissimis, reciperentur; altioresque terræ montes, cumulos, & campos denudatos relinquerent.

Psal. 103. 6.

rent. Illæ enim, quasi præ formidine, in fugam versæ, statim in locum sibi à Numine paratum confluxerunt; vnde sine eius nutu non excurrunt. Qua de causa ibidem dicit Propheta: *Terminum possidisti, quem non transgredientur, neque conuertentur operis terram.*

Idem Lucret.
ibid.

*His igitur rebus retractis, terra repente,
Maxima quæ nunc se Ponti plaga cerula tendit,
Succidit, & salso suffudit gurgite fossas.*

VII.

Eccles. 1. 7.

Prou. 8. 29.
Ierem. 5. 22.
Iob. 38. 8.

Non enim illis subscribendum arbitror, qui censuerunt, aquas, vt terram detegerent, minùsque extenderentur, ad Conditoris vocem ac mandatum, ita refugisse, vt in celsissimam altitudinem intumescerent; adeò, vt etiam nunc terram altitudine excedant. Si quidem omnia flumina, tandem intrant in mare; quæ cum per inferiores terræ partes semper ad ima decurrant, necesse est, mare non modò non celsius, sed terræ longe depressius humiliorque esse. Aiunt quidem diuinæ litteræ, Deum posuisse legem, terminos, & præcepta aquis, & vectes, ac ostia, ne transirent fines suos. His tamen testimonijs non conficitur, aquas, postquam non ampliùs efficiunt propriam spheram terræ proximam ac superextensam, nunc adeò super altitudinem terræ elatas esse, vt, nisi diuina vi coercerentur, facile, & suapte natura, erumperent, totàmque denuo cooperirent. Licet enim naturales inclinationes creaturis ratione, immò & sensu carentibus à Deo indite, in diuinis libris subinde *leges* (non essentialiter, sed participatiue quodammodo) vocentur, non est tamen credibile, tales leges naturalibus rerum inclinationibus perpetuò aduersantes, fuisse datas. Alioqui mare, contra propriam naturam & inclinationem, perpetuo miraculo eleuatum deberet contineri, ne ad inferiorem locum, sua grauitate efflueret. Quod in concauis terræ sinibus collocatum non facit. Ascenderet, si exiret.

Ita S. Thom.
1. 2. q. 90. a. 1.
ad 1.

VIII.

Secta igitur in variòs sinus est terra, & aquæ ipsæ diuisæ sunt, in lacus, amnes, fluuios, & maria; tametsi congregatæ dicantur *in vnum locum*; in specie, non numero vnum scilicet; seu in vnius generis locum, quod idem est, ac si dictum esset, congregentur aquæ in loca terræ humiliora. Ita eum nos locum intelligere cogunt, multa maria, in diuersis terræ tractibus separata:

quæ